

DATOS IDENTIFICATIVOS

Educación: Organización do centro escolar

Materia	Educación: Organización do centro escolar			
Código	O05G110V01203			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Fernández Guerra, Ernesto			
Profesorado	Fernández Guerra, Ernesto			
Correo-e	efguerra@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A5	Que o estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no estudantado.
C8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e da docente na atención ás necesidades educativas especiais que se susciten
C12	Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas por familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadá.
C20	Valorar a importancia da estabilidade e a regularidade na contorna escolar, os horarios e os estados de ánimo do profesorado como factores que contribúen ao progreso armónico e integral do estudantado.
C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C26	Saber analizar os datos obtidos, comprender criticamente a realidade e elaborar un informe de conclusións.
C27	Situar a escola infantil no sistema educativo español, no contexto europeo e no internacional.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
C30	Participar na elaboración e seguimento de proxectos educativos de educación infantil no marco de proxectos de centro e en colaboración co territorio e con outros profesionais e axentes sociais.

C31	Coñecer a lexislación que regula as escolas infantís e a súa organización.
C32	Valorar a relación persoal con cada estudante e a súa familia como factor de calidade da educación.
C59	Adquirir un coñecemento práctico da aula e da xestión desta.
C64	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
C66	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Liderado
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade
D22	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
2.Coñecer a lexislación que regula as escolas de educación infantil e a súa estrutura e os modelos de organización do espazo en educación primaria.	A3		C27 C31 C64	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D16 D17 D18 D21
3. Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.	A3 A5	B1 B2 B9 B10 B11	C20 C21 C59	D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D16 D17 D21

4. Valorar a importancia da estabilidade e a regularidade na contorna escolar, os horarios e os estados de ánimo do profesorado como factores que contribúen ao progreso harmónico e integral dos estudantes.	A2 A5	B1 B2	C20 C21 C29 C66	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D9 D11 D13 D16 D18
5. Planificación das secuencias de aprendizaxe e organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo.	A1	B1 B2	C21 C31 C59	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D17 D22
6. Saber traballar en equipo con outros profesionais e colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna co fin de planificar secuencias de aprendizaxe e organizar situacións de traballo na aula e no espazo de xogo identificando as peculiaridades do período de 0-3 anos e de 3-6 anos.	A1	B1 B2	C21 C29 C59	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D9 D11 D13 D14 D17 D18 D20
7. Ter unha imaxe realista de se mesmo, actuar conforme ás propias conviccións, asumir responsabilidades, tomar decisións e relativizar as posibles frustracións.	A2	B1 B2	C32 C59 C66	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D9 D13 D15 D20 D21
8. Tomar conciencia da complexidade dos procesos educativos en xeral e os procesos de ensino aprendizaxe nas etapas obrigatorias do sistema educativo.	A1	B1 B2	C27 C31 C66	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D9 D13 D21
9. Analizar e aplicar distintas estratexias metodolóxicas para organizar os espazos, materiais e tempos en función de diferentes modelos didácticos e das características e necesidades do alumnado.	A1	B1 B2	C20 C21 C31	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D15 D16 D17 D20

10. Coñecer experiencias internacionais e exemplos de experiencias innovadoras en educación infantil e aplicalas na aula.	A1	B1	C12 C21 C27 C30 C31 C66	D1 D2 D3 D4 D6 D7 D8 D9 D13 D19 D20 D21
11. Participar na definición de proxecto educativo e na actividade xeral do centro atendendo a criterios de control de calidade.	A1	B1 B2	C8 C20 C21 C26 C30 C31 C32	D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22

Contidos

Tema	
1. FUNDAMENTACIÓN CONCEPTUAL	1.1. A organización escolar. 1.2. O centro como unidade organizativa: funcións directivas de xestión pedagóxica e administrativas. 1.3. O centro e a comunidade educativa.
2. SUBSISTEMA AMBIENTAL/CONTEXTUAL	2.1. A estrutura do sistema escolar: características e niveis.
3. SUBSISTEMA DE PLANIFICACIÓN	3.1. Autonomía institucional. 3.2. Formulacións institucionais.
4- SUBSISTEMA ESTRUCTURAL	4.1. A estrutura organizativa 4.2. Organización dos recursos humanos. 4.3. Organización dos recursos materiais. 4.4. A organización dos recursos funcionais.
5.- SUBSISTEMA RELACIONAL	5.1.-A participación nos centros educativos. 5.2.-O clima organizativo. 5.3.- A cultura organizativa. 5.4.-O conflito nas organizacións educativas.
6.- SUBSISTEMA DE DIRECCIÓN E LIDERADO	6.1.-A dirección nas organizacións educativas. 6.2.-Os proxectos de dirección.
7.- SUBSISTEMA DE CAMBIO/ DESENVOLVEMENTO ORGANIZATIVO	6.3.-Da dirección ao liderado. 7.1.-Avaliación de centros. 7.2.-Análise de experiencias de organización. 7.3.-Referencia de modelos e elementos. estudados a centros de educación infantil.
8.- ORGANIZACIÓN ESCOLAR DIFERENCIADA	8.1.-Análise de experiencias de organización. 8.2.-Referencia de modelos e elementos estudados a centros de educación infantil.
9.- A ORGANIZACIÓN ESCOLAR NO PRACTICUM	9.1.-Achegas da organización escolar ao Practicum.

Planificación

Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
---------------	--------------------	--------------

Actividades introductorias	2	2	4
Seminario	10	20	30
Seminario	12	8	20
Traballo tutelado	12	24	36
Lección maxistral	14	42	56
Exame de preguntas obxectivas	2	2	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introductorias	Esta sesión servirá para presentarlle aos estudantes a materia: competencias, contidos, planificación, metodoloxía, atención personalizada, avaliación e bibliografía.
Seminario	A través dos seminarios abordaranse temas específicos, que permitan profundizar os contidos da materia. Farán actividades prácticas que complementen os contidos da materia.
Seminario	A través delas o profesor facilitará e orientará aos estudantes no seu proceso formativo, tanto en aspectos relativos á materia ou ao proceso de aprendizaxe.
Traballo tutelado	Nos traballos de aula os estudantes, de forma individual ou en grupos, realizarán proxectos supervisados polo profesor.
Lección maxistral	A través desta metodoloxía farase a presentación dos temas lxicamente estruturados coa finalidade de facilitar información organizada seguindo criterios adecuados á finalidade dos mesmos. Consistirá na exposición verbal por parte do profesor dos contidos da organización escolar. Así mesmo, esta metodoloxía é propicia para a participación dos estudantes a través da formulación/contestación de preguntas, exposición de puntos de vista, etc.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introductorias	Se atenderán las dudas planteadas en cada sesión.
Seminario	Nos grupos pequenos cada quince días
Traballo tutelado	Atenderanse as dúbidas presentadas en cada sesión.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Seminario	Levaranse a cabo actividades e traballos nos que se profundice sobre aspectos teóricos e prácticos dos contidos da materia.	30	A1 B1 C8 D1 A2 B2 C12 D2 A3 B9 C20 D3 A5 B10 C21 D4 B11 C26 D5 C27 D6 C29 D7 C30 D8 C31 D9 C32 D11 C59 D12 C64 D13 C66 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22

Traballo tutelado	Na avaliación dos traballos e proxectos de aula poderanse ter en conta os seguintes criterios: 1º.- Aspectos formais 2º.- Calidade de/os traballos 3º.- Exposición oral, se é o caso e resposta ás preguntas plantexadas.	30	A1 A2 A3 A5	B1 B2 B9 B10 B11	C8 C12 C20 C21 C26 C27 C29 C30 C31 C32 C59 C64 C66	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadero/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	40	A1 A2 A3 A5	B1 B2 B9 B10 B11	C8 C12 C20 C21 C26 C27 C29 C30 C31 C32 C59 C64 C66	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22

Outros comentarios sobre a Avaliación

A nota final da materia ten dúas compoñentes:

1. A/s puntuación/s obtidas pola asistencia aos grupos GG, GM y GT y os traballos realizados nos GT poden supoñer ata un 60% da cualificación.
2. A cualificación obtida na PROBA TIPO TEST (exame), que no seu conxunto supón como máximo un 40% da mesma.

Con independencia da súa asistencia ou non ás clases, o alumnado gozará de condicións equivalentes de avaliación. Ver convocatorias de exames na páxina web da facultade.

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerando, polo tanto, como aprobadas ese curso académico.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Zabalza Beraza, M. A., **LA CALIDAD DE LA EDUCACIÓN INFANTIL**, Narcea, 2005

García Rodríguez, Mª L., **ORGANIZACIÓN INFANTIL**, Escuela Española, 1996

Selmi, L. y Turrina, A., **LA ESCUELA INFANTIL A LOS TRES AÑOS**, Morata/MEC, 1999

- Selmi, L. y Turrina, A., **LA ESCUELA INFANTIL A LOS CUATRO AÑOS**, Morata/MEC, 1999
- Selmi, L. y Turrina, A., **LA ESCUELA INFANTIL A LOS CINCO AÑOS**, Morata/MEC, 1999
- Zabalza Beraza, M. A. (Dir), **A EDUCACIÓN INFANTIL EN GALICIA**, Consellería de Educación y Ordenación Universitari, 1998
- Santos Guerra, M. A.; Lorenzo Delgado, M. y García Sánchez, J.N., **LAS ORGANIZACIONES ESCOLARES: HACIA NUEVOS MODELOS**, FUNDEC, 2001
- Bibliografía Complementaria**
- Pérez Gómez, A. I., **LA CULTURA ESCOLAR EN LA SOCIEDAD NEOLIBERAL**, 2ª 1999, Morata, 1998
- Cid Sabucedo, A., **MACRO-ORGANIZACIÓN ESCOLAR. EL SISTEMA EDUCATIVO, ESTRUCTURA Y CARACTERÍSTICAS**, Departamento de Didáctica y Organización Escolar, 1996
- Cantón Mayo, I., **LAS ORGANIZACIONES ESCOLARES: HACIA NUEVOS MODELOS**, FUNDEC, 2000
- González González, Mª. T. (Coordinadora), **ORGANIZACIÓN Y GESTIÓN DE CENTROS ESCOLARES**, Pearson Prentice Hall, 2003
- Lorenzo Delgado, M., **ORGANIZACIÓN ESCOLAR. LA CONSTRUCCIÓN DE LA ESCUELA COMO ECOSISTEMA**, Ediciones Pedagógicas, 1996
- Cid Sabucedo, A., **LOS PROYECTOS DE DIRECCIÓN**, Auria, 2000
- Cid Sabucedo, A., **EL CLIMA ECOLAR**, Tórculo, 2002
- Gimeno Sacristan, J., **EL VALOR DEL TIEMPO EN EDUCACIÓN**, Morata, 2008
- Gimeno Sacristan, J., **EL SISTEMA EDUCATIVO. UNA MIRADA CRÍTICA**, WOLTERS KLUWER EDUCACION, 2004
- Grau Rubio, C., **EDUCACIÓN ESPECIAL. DE LA INTEGRACIÓN ESCOLAR A LA ESCUELA INCLUSIVA**, Promolibro, 1998
- Gaher Thurler, M. y Maulini, O., **LA ORGANIZACIÓN DEL TRABAJO ESCOLAR: UNA OPORTUNIDAD PARA REPENSAR LA ESCUELA**, Graó, 2010
- Cid Sabucedo, A., **PRACTICUM I: PRÁCTICAS DE OBSERVACIÓN Y DE INVESTIGACIÓN. APLICACIÓN SOBRE EL CONTEXTO DONDE SE REALIZA LA ENSEÑANZA**, Copytema, 1996

Recomendacións

Materias que continúan o temario

- Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación infantil/O05G110V01102
- Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación infantil/O05G110V01103
- Educación: Escola inclusiva e atención á diversidade/O05G110V01302
- Educación: Tutoría e orientación coa familia/O05G110V01303
- Aspectos didácticos e organizativos da educación especial/O05G110V01908
- Bases pedagóxicas da educación especial/O05G110V01909
- Prácticas externas: Practicum/O05G110V01981

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

- Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación infantil/O05G110V01102
- Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación infantil/O05G110V01103
- Educación: Organización do centro escolar/O05G110V01203

Materias que se recomenda ter cursado previamente

- Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación infantil/O05G110V01102
- Educación: Organización do centro escolar/O05G110V01203

Outros comentarios

Tendo en conta que os contidos desta materia son obxecto constante de opinións, comentarios, debates, decisións, desde os ámbitos político, administrativo, económico e social sería conveniente para poder estar ao día a lectura de, entre outras, as revistas Comunidade Escolar (<http://comunidad-escolar.pntic.mec.es/854/portada.html>) e Participación Educativa (http://www.educacion.es/cesces/revista/presentacion_revista.htm), así como dalgún xornal.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).